

Základná umelecká škola, Ul.hlavná 143/40, 059 38 Štrba

HUDOBNÁ NÁUKA

Školský vzdelávací program pre prvú časť prvého stupňa základného štúdia primárneho umeleckého vzdelávania –
ISCED 1 B

Názov predmetu:	Hudobná náuka
Názov ŠkVP:	Umenie je stromom života
Stupeň vzdelávania:	ISCED 1 B – primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia:	4 roky
Forma štúdia:	denná, skupinová
Vyučovací jazyk:	slovenský

Charakteristika predmetu

Poslaním predmetov PHV (prípravná hudobná výchova) a HN (hudobná náuka) je vytvárať a usmerňovať záujem a vzťah žiaka k hudbe, kultivovať jeho osobnosť, rozširovať a rozvíjať hudobné skúsenosti, vedomosti a zručnosti. PHV a HN sú nadväzujúce predmety s vlastnými cieľmi a alternatívnymi formami práce. Žiakov je potrebné aktivizovať využívaním hudobných nástrojov, súvisiacimi pohybovými, výtvarnými a dramatickými aktivitami a využívaním audiovizuálnych a multimediálnych pomôcok. Obsah, formy a metódy práce sa rozvíjajú a postupne transformujú od počiatočného činnostného charakteru (spev, rytmické, hudobno-pohybové a hudobno-dramatické činnosti spojené s kolektívnou hrou na ľahko ovládateľných nástrojoch) cez postupné nadobúdanie vedomostí (hudobná teória, poznatky o hudobných nástrojoch a uplatnení hudby v živote človeka a spoločnosti) až po sústredenú percepciu a analýzu hudobného diela s jeho zaradením do kontextu dejinného vývoja. Na rozdiel od individuálnej nástrojovej a speváckej výučby sa systematicky zaoberajú tými disciplínami, ktoré individuálne vyučovanie môže dať len okrajovo. Predmety pripravujú a dopĺňajú inštrumentálne a spevácke predmety a súčasne nadväzujú na poznatky a skúsenosti z individuálneho a skupinového vyučovania, prehlbujú ich, zovšeobecňujú a uvádzajú do širších súvislostí celej hudobnej kultúry. Diferencovať treba výučbu tých žiakov, ktorí sa pripravujú na ďalšie odborné štúdium.

Ciele vyučovacieho predmetu

- Záujem o počúvanie a porozumenie hudobnému umeniu,
- poznanie vychádzajúce z poskytovaného zážitku,
- hudobnú predstavivosť, fantáziu, orientáciu v hudobnom priestore a výraze, spoznávanie významu hudobných tvarov a štruktúr,
- spevácke návyky žiakov, potrebné pre správny kultivovaný vokálny prejav,
- schopnosť rozlišovať jednotlivé vyjadrovacie prostriedky: metrum, tempo, rytmus, melodiku, harmóniu, dynamiku, farbu tónu,
- hudobnú pamäť v spojení s jednotlivými činnosťami,
- orientáciu v hudobných formách, žánroch a štýloch, hlavných umeleckých smeroch a druhoch, schopnosť samostatne vyhľadávať, vyberať, vyhodnotiť a spracovať informácie a uviesť ich do vzťahu s obsahom hudobného diela (sociálna funkcia hudby),
- kľúčové kompetencie žiakov, kultivovanie ich osobnosti po stránke umeleckej a motivovanie k celoživotnému vzdelávaniu,
- záujem o potrebu zmysluplnej aktivity, tvorivosti a kultivovanie vizuálnej, sluchovej, jazykovej a pohybovej gramotnosti,
- vytváranie vlastnej kultúrnej identity a kultúrno-historického povedomia, rešpektovanie a toleranciu hodnôt iných kultúr,
- vlastné hudobné vyjadrenie a hľadanie hudobných tvarov (gestá, motívy, malé hudobné celky).

Špecifické ciele:

Kognitívne:

- Osvojiť si základné hudobno-náukové pojmy.
- Vedieť sa orientovať v jednotlivých hudobných formách, štýloch a žánroch.
- Poznať hudobné tvary a štruktúry.

Afektívne:

- Rozlišovať jednotlivé vyjadrovacie prostriedky a charakter skladieb.
- Rozvíjať sluchovú vnímavosť.
- Podnecovať záujem o počúvanie a porozumenie hudobnému umeniu.

Psychomotorické:

- Aplikovať správne spevácke návyky pri kultivovanom vokálnom prejave.
- Samostatne spracovávať osvojené informácie v súvislosti s obsahom hudobného diela.
- Aplikovať osvojené hudobno-náukové pojmy v praxi.

ISCED – 0 – Predprimárne vzdelávanie

Učebný plán 1a/b

Prípravné štúdium

Názov predmetu:	Prípravná hudobná výchova
Ročník:	Prípravný
Časť štúdia:	---
Stupeň štúdia:	---
Druh štúdia:	Prípravné štúdium
Forma štúdia:	Skupinová
Časový rozsah výučby (počet hodín týždenne):	2 hod.
Poznámky:	<ul style="list-style-type: none">• Žiak: v 1. polroku navštevuje 2 hodiny skupinovej formy prípravnej hudobnej výchovy a 0,5 hodiny individuálnej prípravy ku hre na nástroji• v 2. polroku navštevuje 1 hodinu skupinovej formy prípravnej hudobnej výchovy a 1 hodinu individuálnej prípravy ku hre na nástroji.

Obsah predmetu	Kompetencie
<p>INTERPRETAČNÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jednoduché piesne v rozsahu $c^1 - c^2$. • Hudobno-pohybové, hudobno-dramatické činnosti a hudobné hry. • Hra na detských melodických a rytmických nástrojoch, hra na tele. • Melodizácia a rytmizácia slov, detských riekaniak a detských textov. • Kreatívne hudobné hry na osvojenie výrazových prostriedkov hudby, elementárna improvizácia a prekompozícia. <p>PERCEPČNÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zvuky hudobné a nehudobné, ľudské hlasy. • Kontrasty v hudbe. • Krátke vokálne a inštrumentálne skladby. • Melodická orientácia v rozsahu oktávy (nahor, nadol, menší a väčší krok, skok). • Vlastnosti tónu – výška, dĺžka, farba, dynamika. • Párne a nepárne metrum. • Elementárne tonálne a harmonické vzťahy. • Hudobné nástroje (klavír, husle, flauta) a ľudské hlasy (ženský, mužský, detský). • Krátke vokálne a inštrumentálne skladby. • Párny a nepárny takt. 	<p>Žiaci po ukončení prípravného štúdia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • interpretujú jednoduché piesne, • využívajú pri speve správne základy speváckych návykov, • rozoznávajú rytmickú pulzáciu, zahrajú na detských nástrojoch a na tele – samostatne aj v skupine, • rozlišujú zvuky a tóny a ich farby, • rozlišujú kontrastné výrazové polohy, • vnímajú krátke hudobné ukážky a verbálne vyjadria zážitok z nich, • rozoznávajú vlastnosti tónu, • rozoznávajú sluchom párne a nepárny takt, • reagujú na elementárny harmonický pohyb, • reprodukovujú krátke rytmické alebo melodické motívy a detské piesne samostatne alebo v skupine so sprievodom detských ľahko-ovládateľných nástrojov a/alebo hrou na tele (ostínatne sprievody). • rozlišujú hudobné nástroje (klavír, husle, flauta) a ľudské hlasy, • orientujú sa v časopriestore hudby, • rozoznávajú rytmickú pulzáciu v dvojdobom a trojdobom metre sluchom, • rozlišujú elementárne tonálne a harmonické vzťahy sluchom,

<p>HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Základná hudobná abeceda (notová osnova, husľový kľúč, taktová čiara, noty c^1 - c^2), basový kľúč (informatívne). • Nota celá, polová, štvrt'ová, dvojica osminových nôt a pomlčky, opakovacie znamienko. • Základné tempá a zmeny - rýchlo, pomaly, krokom, zrýchľovať, spomaľovať. • Pochod, tanec, uspávanka. 	<ul style="list-style-type: none"> • dokážu prečítať notový zápis interpretovanej skladby, • ovládajú základy notopisu (nota celá, polová, štvrt'ová, pomlčky, husľový a basový kľúč), • reagujú na zmeny tempa a metra, • rozlišujú základné výrazové polohy hudby.
<p style="text-align: center;">Učebné zdroje</p>	<p style="text-align: center;">Výstup</p>
<ul style="list-style-type: none"> • LinaNg: Musictheoriforlittlechildren 1.book. • Podstavková : Hudobná prípravka I., II. H plus Bratislava 1995. • Hricová, o., Ganzer, l.:Hudobný zošitok. SHF Bratislava 1970. • Hatrík , J.: Medzi trpaslúšikmi. Opus Bratislava. • Suchoň, E: Varila myšička kašičku. • Digitálne zdroje: CD, DVD, internet. • DVD – Pikola a Saxofón. • Knižnica. 	<p>Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Priebežné hodnotenie počas roka zahŕňajúce interpretačné, percepčné, tvorivé činnosti a hudobno – náukové pojmy • Spev piesne s ostinátnym sprievodom na ľahkoovládateľnom hudobnom nástroji samostatne alebo v skupine, verbalizácia hudobného zážitku z krátkej vokálnej alebo inštrumentálnej skladby, orientácia v dvoj- a trojdobom takte (pochod, valčík), ovládanie základných hudobno-náukových pojmov (notová osnova, husľový kľúč, taktová čiara, hodnoty nôt, základné dynamické označenia, opakovacie znamienko).

ISCED – 1B – Primárne vzdelávanie

Učebný plán č. 2

1. ročník

Názov predmetu:	Hudobná náuka
Ročník:	Prvý
Časť štúdia:	Prvá
Stupeň štúdia:	Prvý
Druh štúdia:	Základné
Forma štúdia:	Skupinová
Časový rozsah výučby (počet hodín týždenne):	1 hod.
Priradený povinný predmet:	Hra na hudobnom nástroji
Časový rozsah výučby (počet hodín týždenne):	1,5 hod. týždenne
Poznámky:	

Obsah predmetu	Kompetencie
<p>INTERPRETAČNÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jednohlasné melódie a piesne bez náročných skokov. • Rytmické a rytmicko-melodické hry. • Základné metrické hodnoty dvojdobého a trojdobého taktu s rozlišovaním prízvučnej a neprízvučnej doby, ich kombinácie a spájanie s pohybom (napr. pochod, valčík), taktovanie dvojdobého a trojdobého taktu. • Vokálno-inštrumentálne, hudobno-pohybové a hudobno-dramatické hry. <p>PERCEPČNÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sústredené počúvanie krátkych skladbičiek rôzneho charakteru, hudobných rozprávok, verbalizácia zážitku, určenie nálady. • Identifikácia použitých výrazových prostriedkov hudby na základe ich počúvania (pohyb melódie, dynamika, tempo, metrum, durový a molový charakter skladby, tónina). • Rytmicko-melodické cvičenia a hry s následným prevedením do znakovkej podoby. • Transpozícia. <p>HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Notová osnova, takt, taktová čiara, opakovacie znamienko. • Noty c -g², posuvky. • Durový a molový trojzvuk, celý tón a poltón. • 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 4/8 takt. 	<p>Žiaci na konci 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • intonujú jednoduché durové a molové melódie, • interpretujú základné metrické hodnoty s rozoznaním prízvučnej doby, • vytvárajú sprievod k jednoduchým piesňam na detských melodicko-rytmických nástrojoch, • vytvárajú rytmické a rytmicko-melodické útvary s použitím páru šestnástinových, osminových nôt, štvrtovej, štvrtovej s bodkou, polovej, polovej s bodkou, celej noty a pomlčky v štvorštvrtových a osminových taktach a s udávaním základného metra. • vnímajú krátke hudobné ukážky a hudobné rozprávky a verbálne vyjadria zážitok z nich, • rozlišujú charakter dur a mol, • zapisujú krátke rytmické motívy, vytvárajú rytmické ozveny, rytmicko-melodické dialógy, rytmizujú a melodizujú riekanky a detské texty, • transponujú melodické motívy na chromatickej zvonkohre alebo klavíri (akordeóne). • ovládajú notopis husľového kľúča (c¹ -g²), • ovládajú notopis basového kľúča (c -c¹), • rozoznávajú stupnicu dur a mol, • poznajú trojzvuk, • ovládajú základnú terminológiu podľa obsahového štandardu.

<ul style="list-style-type: none"> • Stupnica, legato, staccato. • Dynamické značky - p, mf, f, crescendo, decrescendo. • Tempové značenie - moderato, allegro. • Abreviatúry - primavolta, secondavolta, opakovacie znamienko. 	
Učebné zdroje	Výstup
<ul style="list-style-type: none"> • V. Slujková, R. Físla, E. Korcová: Hudobná náuka pre 1. ročník ZUŠ. • Digitálne zdroje: CD, DVD, internet. • Knižnica. 	<ul style="list-style-type: none"> • Priebežné hodnotenie počas roka zahŕňajúce interpretačné, percepčné, tvorivé činnosti a hudobno – náukové pojmy. • Záverečná písomná práca.

ISCED – 1B – Primárne vzdelávanie

Učebný plán č. 2

2. ročník

Názov predmetu:	Hudobná náuka
Ročník:	Druhý
Časť štúdia:	Prvá
Stupeň štúdia:	Prvý
Druh štúdia:	Základné
Forma štúdia:	Skupinová
Časový rozsah výučby (počet hodín týždenne):	1 hod.
Priradený povinný predmet:	Hra na hudobnom nástroji
Časový rozsah výučby (počet hodín týždenne):	1,5 hod. týždenne
Poznámky:	

Obsah predmetu	Kompetencie
<p>INTERPRETAČNÉ A PERCEPČNÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Interpretácia jednohlasných melódií a piesní bez náročných skokov so sprievodom, jednoduchý dvojhlas a kánon. • Intonácia. • Počúvanie skladieb, aktívna percepcia a verbalizácia zážitku (hudobný príbeh, záhady hudby). • Komplementárne vokálne a inštrumentálne činnosti do skladieb alebo ich úryvkov. • Rytmizácia a melodizácia detských veršov, vlastných textov s použitím trioly, synkopy, bodkovaného rytmu, predtaktia. • Transpozícia. • Interval, kvintakord a obraty - identifikácia. • Zvukovo kontrastné nástroje a ich zvuková charakteristika (farba), tiež ľudské hlasy. <p>HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Orientácia v durových stupniciach do 3 # a 2b. • Dynamické označenia pp, ff. tempové označenia allegretto, adagio, fermata, ligatúra, ritardando, accelerando, predtaktie, synkopa, triola. 	<p>Žiaci na konci 2. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišujú jednohlasný spev od viachlasného spevu, realizujú kánonický spev, • intonujú melodické motívy, durový a molový kvintakord, príp. s pridanou oktávou, • vnímajú krátke skladby a reagujú na ne vlastnou činnosťou, • ovládajú rytmické členenie a základné taktovacie schémy, • identifikujú metrum skladby a určia príp. rytmické zvláštnosti, • transponujú melodické motívy na chromatickej zvonkohre alebo klavíri (akordeóne), • rozlišujú sluchom intervalové kroky, durový a molový charakter tóniny, durové a molové kvintakordy, • rozlišujú zvukovo kontrastné nástroje, ovládajú delenie do skupín, • orientujú sa v durových a molových stupniciach do 3# a 2b, • ovládajú terminológiu podľa obsahového štandardu.

Učebné zdroje	Výstup
<ul style="list-style-type: none">• V. Slujková, R. Fislá, E. Korcová: Hudobná náuka pre 2. ročník ZUŠ.• Digitálne zdroje: CD, DVD, internet.• Knižnica.	<ul style="list-style-type: none">• Priebežné hodnotenie počas roka zahŕňajúce interpretačné, percepčné, tvorivé činnosti a hudobno – náukové pojmy.• Záverečná písomná práca.

ISCED – 1B – Primárne vzdelávanie

Učebný plán č. 2

3. ročník

Názov predmetu:	Hudobná náuka
Ročník:	Tretí
Časť štúdia:	Prvá
Stupeň štúdia:	Prvý
Druh štúdia:	Základné
Forma štúdia:	Skupinová
Časový rozsah výučby (počet hodín týždenne):	1 hod.
Priradený povinný predmet:	Hra na hudobnom nástroji
Časový rozsah výučby (počet hodín týždenne):	1,5 hod. týždenne
Poznámky:	

Obsah predmetu	Kompetencie
<p>INTERPRETAČNÉ A PERCEPČNÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Interpretácia detských ľudových a umelých piesní aj s klavírnym sprievodom. • Intonácia intervalov: veľká a malá tercia, čistá kvinta a kvarta, veľká a malá sekunda ako paralela celého tónu a poltónu. • Transpozícia. • Počúvanie skladieb, aktívna percepcia. • Ľudové piesne s rôznym obsahom a funkciou (svadobné, žatevné, uspávkanky, vojenské atď.), delenie podľa regiónu. • Durový a molový charakter piesní a skladieb, veľká a malá tercia, čistá kvinta a kvarta. <p>HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pomenovanie stupňov v stupnici: prima - októva a ich kvalita. • Durové a molové stupnice do 4# a 4bé, rovnomenné a paralelné. • Predtaktie, kánon, jednodielna, dvojdielna a trojdielna malá piesňová forma. stupnice. • Nástrojové skupiny v symfonickom orchestri, komorný orchester, komorné telesá. 	<p>Žiaci na konci 3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • reprodukovujú jednoduchý rytmicko-melodický útvar, • ovládajú dvojhlasný spev a spev v kánone, • analyzujú súčasne znejúce dve alebo tri melodické pásma, resp. dve pásma so sprievodom, • transponujú tóny a úryvky melódií zo vzdialenejších oktáv do svojej hlasovej polohy, • rozlišujú piesne a skladby podľa obsahu a určia primerané výrazové prostriedky, • vytvárajú vlastné melodicko-rytmické tvary zhudobňovaním vybraného textu s ostinátnym rytmicko-harmonickým sprievodom improvizáčného charakteru, • aktívne využívajú melodickú, rytmickú, metrickú, tempovú a tonálnu predstavivosť a hudobnú pamäť pri počúvaní a kolektívnych činnostiach, • rozoznávajú intervaly, poznajú princípy ich tvorenia, • ovládajú stupnice do štyroch predznamenaní, • ovládajú terminológiu podľa obsahového štandardu, • rozlišujú nástroje a nástrojové skupiny orchestra.

Učebné zdroje	Výstup
<ul style="list-style-type: none">• V. Slujková, R. Fislá, E. Korcová: Hudobná náuka pre 3. ročník ZUŠ.• Digitálne zdroje: CD, DVD, internet.• Knižnica.	<ul style="list-style-type: none">• Priebežné hodnotenie počas roka zahŕňajúce interpretačné, percepčné, tvorivé činnosti a hudobno – náukové pojmy.• Záverečná písomná práca.

ISCED – 1B – Primárne vzdelávanie

Učebný plán č. 2

4. ročník

Názov predmetu:	Hudobná náuka
Ročník:	Štvrtý
Časť štúdia:	Prvá
Stupeň štúdia:	Prvý
Druh štúdia:	Základné
Forma štúdia:	Skupinová
Časový rozsah výučby (počet hodín týždenne):	1 hod.
Priradený povinný predmet:	Hra na hudobnom nástroji
Časový rozsah výučby (počet hodín týždenne):	1,5 hod. týždenne
Poznámky:	

Obsah predmetu	Kompetencie
<p>INTERPRETAČNÉ A PERCEPČNÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Durové a molové melódie, základné intervaly, durové a molové kvintakordy a ich obraty. • Aplikovanie intonačných a rytmických postupov v sluchovej analýze: rozlišovanie durových alebo molových charakterov piesní a skladieb, základných intervalov, durových a molových kvintakordov a ich obratov. • Rytmickej dvojhlas alebo trojhlas (rytmy tancov). • Krátke melodicko-rytmické tvary a ich logické kombinácie vo vzťahu k mimohudobnej predstave - elementárna kompozícia. • Hlavné harmonické funkcie v sprievode k jednoduchým diatonickým melódiám, hlavné harmonické funkcie ako zdroj určitého napätia a uľudnenia v hudbe. • Ľudová a umelá pieseň, ľudový a spoločenský tanec. • Analýza malých foriem z tematického okruhu Pieseň a tanec na základe ukážok rôznych štýlových období. <p>HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Intervaly, kvintakordy a ich obraty. • Stupnice durové a molové - princíp kvintového a kvartového kruhu. • Zväčšená kvarta, resp. zmenšená kvinta, lydická stupnica. • Melodické ozdoby. • Hlavné harmonické funkcie. 	<p>Žiaci na konci 4. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • demonštrujú svoje kompetencie pri rozvíjaní hudobnej pamäte, intonačnej schopnosti a sluchovej predstavivosti intonáciou a zápisom motívov, • aplikujú teoretické poznatky z oblasti intervalov pri ich intonovaní, • sprevádzajú piesne základnými tónmi hlavných harmonických funkcií, • ovládajú striedanie pravidelného a nepravidelného rytmu, • demonštrujú získané kompetencie pri rytmických viachlasoch v skupinách pohybom alebo melodicko-rytmickými nástrojmi, zostavujú vlastné rytmické cvičenia, • orientujú sa v tematickom okruhu Pieseň a tanec s prihliadnutím na rôzne štýlové obdobia, • rozoznávajú ľudové a umelé piesne a poznajú ich sociálnu funkciu, • určujú intervaly, kvintakord dur, mol, zväčšený, zmenšený, • ovládajú stupnice dur, mol, lydická, • určujú základné melodické ozdoby, • rozlišujú základný harmonický priestor.

Učebné zdroje	Výstup
<ul style="list-style-type: none"> • V. Slujková, R. Fislá, E. Korcová: Hudobná náuka pre 4. ročník ZUŠ. • Digitálne zdroje: CD, DVD, internet. • Knižnica. 	<ul style="list-style-type: none"> • Priebežné hodnotenie počas roka zahŕňajúce interpretačné, percepčné, tvorivé činnosti a hudobno – náukové pojmy. • Záverečná písomná práca.

PROFIL ABSOLVENTA

Po ukončení prvej časti I. stupňa základného štúdia majú absolventi osvojené základy hudobnej a prvotnej kultúrnej gramotnosti, získali základy pre celoživotné učenie sa a pre rozvíjanie svojich kompetencií. Vážia si seba aj druhých, sú spôsobilí ústretovo komunikovať a spolupracovať, sú vnímaví k potrebám iných. Získali základy používania odbornej terminológie a komunikácie v oblasti hudby. Úroveň rozvinutosti kompetencií nie je ukončená, vytvára len bázu pre následné stupne vzdelania, pre celoživotné učenie sa, pre zapojenie sa do pracovného procesu.

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

ISCED – 2B – Nižšie sekundárne vzdelávanie

Učebný plán č. 2

1. ročník druhej časti základného štúdia

Názov predmetu:	Hudobná náuka
Ročník:	Prvý
Časť štúdia:	Druhá
Stupeň štúdia:	Prvý
Druh štúdia:	Základné
Forma štúdia:	Skupinová
Časový rozsah výučby (počet hodín týždenne):	1,5 hod.
Priradený povinný predmet:	Hra na hudobnom nástroji
Časový rozsah výučby (počet hodín týždenne):	1,5 hod. týždenne
Poznámky:	

Obsah predmetu	Kompetencie
<p style="text-align: center;">PERCEPČNÉ A TVORIVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ľudský hlas a jeho uplatnenie v tvorbe skladateľov, inštrumentálna hudba so zreteľným, ľahko identifikovateľným programom). • Od baroka ku klasicizmu a romantizmu. • Gotika (informatívne), renesancia (informatívne), impresionizmus v hudbe. • Vývoj populárnej hudby. • Rozšírenie sluchovej orientácie v časopriestore hudby (intervaly, akordy, stupnice, dynamika, agogika, frázovanie). • Hudobno-dramatický projekt alebo referát na vybranú tému. <p>HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kvintakord zväčšený, zmenšený modalita, tónina, modulácia, stupnica celotónová, chromatická a pentatonická. • Pieseň, opera, opereta, muzikál, melodráma, pieseň bez slov, šanson, populárne piesne súčasnosti, gregoriánsky chorál, homofónia, polyfónia, a capella, kantáta, oratórium, omša. 	<p>Žiaci na konci 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • verbalizujú zážitok z hudby, • identifikujú použité výrazové prostriedky hudby a ich zmeny (tváre a dráma hudby), • rozlišujú dynamiku, tempo a agogiku interpretovaných a počúvaných skladieb, • rozpoznávajú v počúvaných skladbách charakteristické znaky jednotlivých štýlových období (barok, klasicizmus, romantizmus, impresionizmus), populárna hudba, • rozpoznávajú všetky intervaly v rámci oktávy vrátane sexty a septimy, kvintakordy aj v obratoch, diatonické tóniny a cirkvebné mody (lydická, mixolydická), celotónová, príp. dórska, • vypracujú referát alebo vytvoria 1 kolektívny tematický celok podľa výberu žiakov, • identifikujú kvintakordy a ich obraty: durový, molový, zväčšený, zmenšený, • orientujú sa v terminológii podľa obsahového štandardu.
Učebné zdroje	Výstup
<ul style="list-style-type: none"> • V. Slujková, R. Fislá: Hudobná náuka pre 5. ročník ZUŠ. • Digitálne zdroje: CD, DVD, internet. • Knižnica. 	<ul style="list-style-type: none"> • Priebežné hodnotenie počas roka zahŕňajúce interpretačné, percepčné, tvorivé činnosti a hudobno – náukové pojmy. • Záverečná písomná práca.

ISCED – 2B – Nižšie sekundárne vzdelávanie

Učebný plán č. 2

2. ročník druhej časti základného štúdia

Názov predmetu:	Hudobná náuka
Ročník:	Druhý
Časť štúdia:	Druhá
Stupeň štúdia:	Prvý
Druh štúdia:	Základné
Forma štúdia:	Skupinová
Časový rozsah výučby (počet hodín týždenne):	1,5 hod.
Priradený povinný predmet:	Hra na hudobnom nástroji
Časový rozsah výučby (počet hodín týždenne):	1,5 hod. týždenne
Poznámky:	

Obsah predmetu	Kompetencie
<p>PERCEPČNÉ A TVORIVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pestovanie obraznej predstavy hudobného diela. • Hudba a obraz vo filme. • Percepčná analýza programovej hudby. • Komplexná orientácia v časopriestore hudby (intonačne, s pomocou hudobných nástrojov, v notovom zázname). • Analýza zväčšovania a zmenšovania napätia vo vzťahu akordov v rámci klasickej harmonickej kadencie, príp. s pridaním vedľajších stupňov (II., VI.). <p>HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cyklická skladba, interpretácia, opus, tónorod. • Sonáta, sonatina, suite. • Concertogrosso, koncert, kadencia, symfónia, symfonická báseň. • Piesňová forma, fúga, variácie, rondo, sonátová forma. Formy a žánre populárnej hudby podľa výberu učiteľa a žiakov. 	<p>Žiaci na konci 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakterizujú a analyzujú znaky jednotlivých štýlových období v počúvaných skladbách (barok, klasicizmus, romantizmus, renesancia, impresionizmus), • verbalizujú zážitok z hudby a identifikujú použité výrazové prostriedky hudby a ich zmeny (dráma hudby - forma, obsah a ich vzťah), • analyzujú zmenu jedného až dvoch tónov v trojzvuku, • rozlišujú základný harmonický pohyb I, IV, V (+ II, VI). • orientujú sa v terminológii podľa obsahu predmetu.
Učebné zdroje	Výstup
<ul style="list-style-type: none"> • V. Slujková, R. Físla: Hudobná náuka pre 6. ročník ZUŠ. • Digitálne zdroje: CD, DVD, internet. • Knižnica. 	<ul style="list-style-type: none"> • Priebežné hodnotenie počas roka zahŕňajúce interpretačné, percepčné, tvorivé činnosti a hudobno – náukové pojmy. • Záverečná písomná práca.

ISCED – 2B –Nižšie sekundárne vzdelávanie

Učebný plán č. 2

3. ročník druhej časti základného štúdia

Názov predmetu:	Hudobná náuka
Ročník:	Tretí
Časť štúdia:	Druhá
Stupeň štúdia:	Prvý
Druh štúdia:	Základné
Forma štúdia:	Skupinová
Časový rozsah výučby (počet hodín týždenne):	1,5 hod.
Priradený povinný predmet:	Hra na hudobnom nástroji
Časový rozsah výučby (počet hodín týždenne):	1,5 hod. týždenne
Poznámky:	

Obsah predmetu	Kompetencie
<p>PERCEPČNÉ A TVORIVÉ ČINNOSTI</p> <p>Dejiny hudby - periodizácia, význam hudby v živote človeka v minulosti a súčasnosti.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hudobný život okolo nás, sociálna funkcia hudby. • Typické znaky jednotlivých období počúvaných skladieb. • Harmonické cítenie nadväzne na 2. ročník aj sledovaním zmien jedného alebo dvoch tónov v súzvukoch - rozvíjanie. Komplexná melodická a harmonická orientácia v skladbe analýzou krátkych skladbičiek alebo úryvkov z obdobia klasicizmu a raného romantizmu. • Komplexná melodická a harmonická orientácia v skladbe analýzou krátkych skladbičiek alebo úryvkov z obdobia klasicizmu a raného romantizmu. • Paralely medzi hudbou a inými druhmi umenia. • Prieniky medzi hudobnými druhmi a žánrami. <p>HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elementárna náuka o hudbe a akordika • Notopis: • Znalosť husľového a basového kľúča • Diatonické dur a harmonické mol stupnice (príklady) • intervaly – základné (tvorba od daného tónu obidvoma smermi a určovanie harmonických intervalov) 	<p>Žiaci na konci 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • identifikujú celkový výraz, tonalitu, melodiku a základný harmonický pôdorys skladby (percepčná analýza skladby), • rozoznávajú typické znaky štýlových období, • usporadúvajú jednotlivé hudobné štýly chronologicky, • poznajú sociálnu funkciu hudby, • identifikujú významné osobnosti hudobného života, • ovládajú prehľad súborov a telies interpretačného umenia, • vytvoria prezentáciu (alebo referát, esej, scenár, úvodné slovo ku koncertu a pod.) na vybranú tému individuálne alebo v skupine, • určujú intervaly, kvintakord dur, mol, zväčšený, zmenšený, • ovládajú stupnice dur, mol, lydická, • určujú základné melodické ozdoby, rozlišujú základný harmonický priestor, • orientujú sa v terminológii podľa obsahového štandardu, • demonštrujú svoje kompetencie pri rozvíjaní hudobnej pamäte, intonačnej schopnosti a sluchovej predstavivosti intonáciou a zápisom motívov, • aplikujú teoretické poznatky z oblasti intervalov pri ich intonovaní, • sprevádzajú piesne základnými tónmi hlavných harmonických funkcií,

- Akordika: a) kvintakordy, obraty – tvorba a určovanie
- b) D7 – tvorba a určovanie tóniny

Dejiny hudby:

- Orientácia na základné informácie /bez životopisných údajov/ o najznámejších predstaviteľoch svetovej hudby od baroka po súčasnosť, slovenskej a českej hudby 19. a 20. storočia
- Zamerať sa na základné a významné diela, prehľad tvorby. Preukázať prehľad v problematike hudobného života u nás, prípadne vo svete /mená významných interpretov, súborov, orchestrov, hudobných inštitúcií a učilíšť/.
- Preukázať prehľad v problematike hudobného života u nás, prípadne vo svete /mená významných interpretov, súborov, orchestrov, hudobných inštitúcií a učilíšť/.
- Motív, téma, hudobné predvetie a závetie, hudobná veta, coda.
- Modálna hudba, tonálna hudba, atonálna hudba.
- Dominantný septakord, akordické značky a ich význam v hudbe.
- Periodizácia dejín hudby. Doplnenie o: renesancia, neofolklorizmus.
- Rôznorodosť smerov, druhov a žánrov v hudbe 20. a 21. storočia.

INTERPRETAČNÉ A PERCEPČNÉ ČINNOSTI

- Intonačné činnosti:
 - opakovanie tónov udaných na klavíri

- ovládajú striedanie pravidelného a nepravidelného rytmu,
- demonštrujú získané kompetencie pri rytmických viachlasoch v skupinách pohybom alebo melodicko-rytmickými nástrojmi, zostavujú vlastné rytmické cvičenia,
- orientujú sa v tematickom okruhu Pieseň a tanec s prihliadnutím na rôzne štýlové obdobia,
- rozoznávajú ľudové a umelé piesne a poznajú ich sociálnu funkciu.

<ul style="list-style-type: none"> ○ opakovanie diatonických postupov – modelov /1 – 2 taktové motívy/, príp. transpozícia ○ intonácia jednotlivých tónov, základných harmonických intervalov (v ľubovoľnom poradí) ○ sluchová analýza – určovanie tónoradu dur – mol kvintakordu • Rytmus: <ul style="list-style-type: none"> ○ Opakovanie základných rytmických modelov /2- 4 takty/ s použitím pravidelného delenia doby, bodkového rytmu a zvláštnych rytmických postupov – synkopa, triola a pod. 	
Učebné zdroje	Výstup
<ul style="list-style-type: none"> • V. Slujková, R. Fislá: Hudobná náuka pre 7. ročník. • Digitálne zdroje: CD, DVD, internet. • Knižnica. 	<ul style="list-style-type: none"> • Priebežné hodnotenie počas roka zahŕňajúce interpretačné, percepčné, tvorivé činnosti a hudobno – náukové pojmy. • Záverečný test obsahujúci teoretické, hudobno – náukové pojmy, zvukové ukážky a schopnosť využiť teoretické vedomosti v praxi.

PROFIL ABSOLVENTA

Po ukončení druhej časti I. stupňa základného štúdia predmetu hudobná náuka majú absolventi osvojené a upevnené základy hudobnej a kultúrnej gramotnosti a sú pripravení na štúdium na konzervatóriu.